

Alina

Broj:

Sarajevo, 19.10.2020. godine

PREDSTAVNIČKI DOM
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH
n/r predsjedavajućeg Predstavničkog doma
n/r članova Kolegija

 BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 20.10.2020			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01-01-1		2070/20	

PREDMET: Amandmani na Ustav Bosne i Hercegovine, dostavljaju se

Poštovani,

U skladu s čl. 140. i 141. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 79/14, 81/15 i 97/15), podnosimo amandmane na Ustav Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

Saša Magazinović

Nermin Nikšić

Nada Mladina

Zukan Helez

PRIJEDLOG

Na osnovu člana X. 1. Ustava Bosne i Hercegovine (Aneks IV. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini), Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na __. sjednici Predstavničkog doma, održanoj __. __. __. godine, i na __. sjednici Doma naroda, održanoj __. __. __. godine, donijela je

AMANDMANE NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Amandman II.

U Ustavu Bosne i Hercegovine, u članu III. „Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta“ stav 1. mijenja se i glasi:

„1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine

Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine su:

- a) odbrana i sigurnost;
- b) vanjska politika;
- c) vanjskotrgovinska politika;
- d) carinska politika;
- e) monetarna politika, kao što je predviđeno članom VII;
- f) finansiranje institucija i međunarodnih obaveza BiH;
- g) politika i regulativa za useljavanje, izbjeglice, imigraciju i azil;
- h) provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnihopravnih propisa, uključujući i odnose s Interpolom;
- i) uspostavljanje i funkcioniranje Suda BiH i Tužilaštva BiH;
- j) uspostavljanje i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacija;
- k) reguliranje međunarodnog i međuentitetskog transporta;
- l) kontrola zračnog saobraćaja;
- m) ostale nadležnosti koje se uređuju zakonom.“.

Iza stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„ 2. Podijeljene nadležnosti drugih nivoa vlasti s institucijama Bosne i Hercegovine

Podijeljene nadležnosti drugih nivoa vlasti s institucijama Bosne i Hercegovine su:

- a) poreski sistem;
- b) izborni proces;
- c) pravosuđe;
- d) poljoprivreda;
- e) nauka i tehnologija;
- f) ekologija;
- g) lokalna samouprava;
- h) ostale nadležnosti koje se uređuju zakonom.“.

Dosadašnji stav 2. „Nadležnosti entiteta“ postaje stav 3.

U tački a), na kraju teksta interpunkcijski znak tačka zamjenjuje se zarezom i dodaju riječi: „u skladu s evropskim standardima.“.

Dosadašnji st. 3, 4. i 5. postaju st. 4, 5. i 6.

U dosadašnjem stavu 5. „Dodatne nadležnosti“, koji postaje stav 6, iza tačke a) dodaju se nove tačke b) i c), koje glase:

„b) Nadležnosti koje su prenesene na državu mogu se vratiti nazad entitetima uz jednoglasan pristanak države i oba entiteta.

c) Državne institucije odgovorne su za pregovaranje, izradu, usvajanje, te provođenje i funkcioniranje zakona potrebnih za ispunjavanje evropskih standarda kao i političkih i ekonomskih uslova vezanih za evropske integracije. Država osigurava poštivanje principa, prioriteta i zahtjeva koje postavlja EU u fazama prije i nakon pristupanja EU. Država će zakonom uspostaviti potrebna tijela, te preduzeti potrebne mjere i utvrditi potrebne procedure za ispunjavanje svih kriterija za pristupanje i članstvo u EU, što uključuje i potrebne mehanizme koordinacije i saradnje s organima vlasti na nižim nivoima.“.

Dosadašnja tačka b) postaje tačka d).

Amandman III.

Član IV. mijenja se i glasi:

„Član IV.

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine

1. Opći principi

Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nosilac je zakonodavne vlasti u Bosni i Hercegovini.

2. Sastav i izbor Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

- a) Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine čine Predstavnički dom i Dom naroda.
- b) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima 87 članova, od kojih se dvije trećine biraju s teritorije Federacije, a jedna trećina s teritorije Republike Srpske. Članovi Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine biraju se neposredno iz svog entiteta, u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine. Od ukupnog broja članova u Predstavničkom domu, tri mjesta garantirana su onima koji ne pripadaju konstitutivnim narodima. Većina svih članova izabranih u Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine čini kvorum.
- c) Članovi Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine biraju se na osnovu općeg i jednakog biračkog prava, tajnim glasanjem, neposredno, u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.
- d) Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima 21 člana, od kojih je sedam Bošnjaka, sedam Hrvata i sedam Srba.
- e) Članove Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine posredno bira Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na osnovu općeg biračkog prava u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

3. Trajanje mandata i podobnost članova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

- a) Mandat članova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traje četiri godine.
- b) Član Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine može biti svaki punoljetni građanin Bosne i Hercegovine koji ima biračko pravo.
- c) Član Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ne smije obavljati nikakvu drugu izbornu ili javnu dužnost dok mu traje mandat u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o sukobu interesa u institucijama vlasti Bosne i Hercegovine.

4. Poslovnik o radu domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Svaki dom donosi poslovnik o radu.

5. Predsjednik i potpredsjednici domova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

- a) Domovi Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imaju predsjednika i dva potpredsjednika koji se biraju većinom glasova svojih članova. Predsjednik i zamjenici predsjednika ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda.

- b) Predsjednik Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine predstavlja Parlamentarnu skupštinu Bosne i Hercegovine i odgovoran je za njeno funkcioniranje.
- c) Predsjednik doma odgovoran je za efikasno funkcioniranje doma, predstavlja dom pred drugim organima vlasti i obavlja druge dužnosti utvrđene zakonom i poslovníkom doma.
- d) Zamjenik predsjednika doma pomaže predsjedniku u obavljanju njegovih dužnosti utvrđenih zakonom i poslovníkom.
- e) Predsjednik i zamjenici predsjednika biraju se na mandat od četiri godine, a razrješavaju se na isti način kako su i izabrani.
- f) Predsjednik Predstavničkog doma, predsjednik Doma naroda i predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih.

6. Sjednice doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i sjednice Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

- a) Sjednice doma saziva predsjednik doma, u skladu s poslovníkom.
- b) Svaki dom saziva se u Sarajevu, najkasnije 30 dana nakon održavanja izbora.
- c) Na zahtjev predsjednika doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, predsjednika Bosne i Hercegovine ili 1/3 članova Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine koja uključuje 1/3 članova svakog doma, saziva se vanredna sjednica Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

7. Nadležnosti Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

- a) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima nadležnosti nad zakonodavnom aktivnošću u skladu s nadležnostima institucija Bosne i Hercegovine i ovim ustavom.
- b) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine:
 - 1) usvaja ustavne amandmane;
 - 2) usvaja zakone;
 - 3) odlučuje o izvorima i iznosima sredstava za funkcioniranje institucija i izmirivanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine;
 - 4) usvaja budžet institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine;
 - 5) ratificira međunarodne sporazume;
 - 6) učestvuje u izboru Predsjedništva Bosne i Hercegovine, u skladu s ovim ustavom;
 - 7) potvrđuje predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i liste ministara;
 - 8) nadzire rad Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i drugih institucija odgovornih domu, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom;
 - 9) kandidira i bira lica na dužnosti propisane Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom;

10) ima sva druga ovlaštenja i dužnosti koje su mu dodijeljene Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom.

8. Nadležnosti Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine:

- 1) razmatra sve zakone koje usvoji Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a koji se odnose na vitalni nacionalni interes. Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima pravo veta za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa u skladu sa stavom 10. ovog člana;
- 2) usvaja ustavne amandmane;
- 3) učestvuje u izboru predsjednika BiH i potpredsjednika BiH, u skladu s ovim ustavom.

9. Zakonodavna procedura

- a) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine i članovi oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine mogu predlagati zakone. Prijedlozi zakona podnose se Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.
- b) Glasanja su javna i unose se u zapisnik, osim ako nije drugačije utvrđeno Ustavom Bosne i Hercegovine i poslovnikom o radu.
- c) Većina svih članova izabраниh u Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine čini kvorum.
- d) Sve odluke u Predstavničkom domu donose se većinom glasova onih koji su prisutni i glasaju.
- e) U Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine članovi će ulagati najveće napore kako bi većina uključivala najmanje jednu trećinu glasova članova s teritorije svakog entiteta. Ako većina ne uključuje jednu trećinu glasova članova s teritorije svakog entiteta, predsjednik Doma i njegovi zamjenici će, radeći kao komisija, nastojati da, u roku od tri dana od dana glasanja, postignu saglasnost. Ako ta nastojanja ne uspiju, odluke će biti donesene većinom onih koji su prisutni i glasaju, pod uslovom da glasovi protiv ne uključuju dvije trećine, ili više članova izabраниh iz svakog entiteta.
- f) Svaki klub u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine odluke donosi prostom većinom.
- g) Nakon usvajanja u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, zakoni se upućuju Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Svaki klub konstitutivnog naroda ima pravo, u roku 15 dana od dana prijema zakona, ako smatra da je tim zakonom povrijeđen vitalni nacionalni interes, pokrenuti proceduru za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, tako što će se pozvati na pravo veta za zaštitu vitalnog nacionalnog

interesa. Ako u propisanom roku ne bude pokrenuta procedura zaštite vitalnog nacionalnog interesa, zakon izglasan u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine je usvojen.

- h) Osim ako se i dok se uloženi veto ne ospori, odgovarajući klub u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine radić će na amandmanima zakona za koje se utvrdi da su štetni po vitalni nacionalni interes, tako da se oni više ne smatraju štetnim.
- i) Ako klub konstitutivnog naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine izmijeni neki zakon, taj zakon mora se ponovo proslijediti Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na potvrđivanje u roku od 30 dana od dana ulaganja veta.
- j) Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine objavljuje potpuni zapisnik svojih rasprava, te će, osim u izuzetnim okolnostima i u skladu sa svojim poslovnikom, svoje rasprave obavljati javno.
- k) Zakonski akti stupaju na snagu nakon objavljivanja u "Službenom glasniku Bosne i Hercegovine".

10. Pravo veta za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa

- a) Konstitutivni narodi Bosne i Hercegovine imaju neotuđivo pravo zaštite vitalnog nacionalnog interesa.
- b) Vitalni nacionalni interes štiti se putem prava veta za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa.
- c) Vitalni nacionalni interes štiti se i na državnom nivou.
- d) Na pravo veta za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa može se pozvati u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u pogledu:
 - 1) prava sva tri konstitutivna naroda da budu zastupljeni u zakonodavnim, izvršnim i sudskim organima, te da imaju jednaka prava učešća u procesima donošenja odluka;
 - 2) identiteta konstitutivnog naroda;
 - 3) teritorijalne organizacije;
 - 4) organiziranja javnih organa vlasti;
 - 5) obrazovanja;
 - 6) upotrebe jezika i pisma;
 - 7) nacionalnih simbola i zastava;
 - 8) duhovnog naslijeđa, posebno njegovanja i potvrđivanja vjerskog i kulturnog identiteta i tradicija;
 - 9) očuvanja integriteta Bosne i Hercegovine;
 - 10) sistema javnog informiranja;
 - 11) amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine;
 - 12) svakog pitanja koje 2/3 jednog kluba u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine proglasi pitanjem od vitalnog nacionalnog interesa.

e) Razmatranje korištenja prava veta s ciljem zaštite vitalnog nacionalnog interesa

- 1) Zahtjev za pozivanje na pravo veta za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, radi stavljanja na dnevni red, upućuje većina delegata iz jednog od klubova konstitutivnih naroda, za slučajeve iz stava 10. tačka d) od 1) do 11) i 2/3 delegata iz jednog konstitutivnog naroda za slučajeve iz stava 10. tačka d) 12). Klub konstitutivnog naroda koji se poziva na pravo veta za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa dužan je u roku od tri dana od dana upućivanja zahtjeva dostaviti obrazloženje razloga pozivanja na pravo veta, u pisanoj formi.
- 2) Ako većina delegata jednog od klubova ostalih konstitutivnih naroda smatra da je neosnovano upućeno pozivanje na veto za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, mogu uputiti žalbu Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine u roku od 10 dana od dana dostavljanja pisanog obrazloženja.
- 3) Ustavni sud Bosne i Hercegovine može odlučiti, u skladu s državnim zakonom i Ustavom Bosne i Hercegovine, da li je pozivanje na veto dopušteno (proceduralna ocjena) i da li je interes imao kvalifikaciju vitalnog nacionalnog interesa te da li je njime povrijeđen vitalni nacionalni interes (ocjena merituma).
- 4) Ustavni sud Bosne i Hercegovine dužan je donijeti odluku i dostaviti je Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.
- 5) Ako Ustavni sud Bosne i Hercegovine odluči da odredbe usvojenog zakona nisu štetne po vitalni nacionalni interes, zakon je usvojen danom objavljivanja odluke Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i stupa na snagu po objavljivanju.
- 6) Ako Ustavni sud Bosne i Hercegovine utvrdi da je zakon štetan po vitalni nacionalni interes, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine dužan je izmijeniti zakon kako ne bi bio štetan po vitalni nacionalni interes, a u skladu s odlukom Ustavnog suda Bosne i Hercegovine.

11. Raspuštanje Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

- a) Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine može samu sebe raspustiti u skladu s poslovníkom o radu.
- b) Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine raspušta se u slučaju kada Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ne uspije izabrati predsjednika Vijeća ministara/premijera Bosne i Hercegovine ni nakon trećeg kruga glasanja.
- c) Nakon raspuštanja Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u roku od 60 dana održat će se vanredni izbori u skladu sa Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

Amandman IV.

Član V. mijenja se i glasi:

„Član V.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine

1. Sastav Predsjedništva Bosne i Hercegovine

- a) Bosna i Hercegovina ima Predsjedništvo Bosne i Hercegovine koje čine jedan predsjednik i dva potpredsjednika. Predsjednik Predsjedništva Bosne i Hercegovine je predsjednik Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: predsjednik BiH), a potpredsjednici u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine su potpredsjednici Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: potpredsjednici BiH). Predsjednik BiH i potpredsjednici BiH ne smiju biti iz istog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih.
- b) Predsjednik BiH saraduje s Parlamentarnom skupštinom Bosne i Hercegovine i Vijećem ministara Bosne i Hercegovine, kao i ostalim institucijama Bosne i Hercegovine, kako bi se osiguralo redovno i djelotvorno funkcioniranje države.

2. Izbor i trajanje mandata

- a) Kandidate za članove Predsjedništva Bosne i Hercegovine nominira 20% članova Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ili 10% članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Kandidati su direktno izabrani članovi Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Članovi mogu podržati nominaciju samo jednog kandidata.
- b) Klubovi konstitutivnih naroda u Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine većinom glasova svakog kluba na osnovu nominiranih prijedloga biraju po jednog kandidata, što čini listu s tri kandidata.
- c) Lista s tri predložena kandidata za predsjednika BiH i dva potpredsjednika BiH upućuje se Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na potvrđivanje.
- d) Lista sadržava najmanje po jednog člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz svakog entiteta i najviše po jednog člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz svakog naroda ili iz reda ostalih.
- e) Mandat članova Predsjedništva Bosne i Hercegovine traje četiri godine i mogu biti birani na još jedan uzastopni mandat.

- f) Izbor predsjednika rotacijom ili na drugi način odredit će Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.
- g) Prije preuzimanja dužnosti članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine moraju položiti službenu zakletvu u skladu sa zakonom.

3. Poslovnik o radu Predsjedništva Bosne i Hercegovine

Predsjednik BiH i dva potpredsjednika BiH donose poslovnik o radu.

4. Dužnosti i ovlaštenja Predsjedništva Bosne i Hercegovine i predsjednika BiH

a) Predsjednik BiH:

- 1) predstavlja državu;
- 2) potpisuje i proglašava zakone;
- 3) imenuje i razrješava ambasadore i izaslanike u skladu s državnim zakonom;
- 4) potpisuje međunarodne sporazume u skladu s državnim zakonom nakon ratifikacije u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine;
- 5) dodjeljuje odlikovanja i druga priznanja u skladu s državnim zakonom;
- 6) akreditira i prima ambasadore i izaslanike u skladu s državnim zakonom;
- 7) daje pojedinačna pomilovanja, u skladu s državnim zakonom;
- 8) može zatražiti sazivanje sjednica Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, te predlagati njihov dnevni red i učestvovati na sjednicama;
- 9) nominira kandidata za predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, nakon konsultacija s potpredsjednicima BiH i parlamentarnim strankama;
- 10) najmanje jednom godišnje, kao i po zahtjevu, podnosi izvještaj Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine o troškovima Predsjedništva Bosne i Hercegovine;
- 11) obavlja ostale funkcije koje mogu biti potrebne za izvršavanje njegovih dužnosti ili koje mu povjeri Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom.

b) Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, koje predstavlja jedinstvo države, isključivo konsenzusom:

- 1) regulira pitanja odbrane Bosne i Hercegovine, u skladu s državnim zakonom;
- 2) imenuje sudije Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i državnim zakonom;
- 3) imenuje članove Upravnog odbora Centralne banke Bosne i Hercegovine.

5. Ovlaštenja predsjednika BiH u odnosu na zakone

- a) U roku od sedam dana od donošenja zakona, predsjednik BiH može od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine tražiti da ponovo razmotri zakon ili dio zakona.
- b) U slučaju iz tačke a) ovog člana, predsjednik BiH dužan je navesti razloge i argumente zbog kojih traži ponovno razmatranje zakona u Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine.
- c) Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine dužna je razmotriti zahtjev predsjednika BiH, te u pisanoj formi odgovoriti na argumente predsjednika Bosne i Hercegovine.
- d) Predsjednik BiH može zahtijevati ponovno razmatranje zakona samo jednom po svakom pojedinačnom zakonu.
- e) Predsjednik BiH obavezan je da potpisuje zakone koje je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, i u formi i tekstu kako ih je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.

6. Spriječenost predsjednika BiH/potpredsjednika BiH da obavlja dužnosti

- a) U slučaju da predsjednik BiH privremeno ne može obavljati svoje dužnosti, odredit će koji će od potpredsjednika BiH preuzeti njegove dužnosti.
- b) Predsjednik BiH/potpredsjednik BiH odstupa s dužnosti ako mu je zdravlje narušeno u toj mjeri da ne može obavljati dužnost i neće se oporaviti u razumnom roku.
- c) Ako nije jasno da li je predsjednik BiH/potpredsjednik BiH sposoban obavljati svoje dužnosti, Ustavni sud Bosne i Hercegovine utvrđuje njegovu sposobnost na zahtjev Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, 1/3 članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ili druga dva člana Predsjedništva Bosne i Hercegovine zajedno.

7. Smjena predsjednika BiH/potpredsjednika BiH

- a) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ima ovlaštenje da smijeni predsjednika BiH/potpredsjednika BiH.
- b) Predsjednik BiH/potpredsjednik BiH može biti smijenjen zbog nekompetentnosti i (ili) u slučaju kršenja Ustava Bosne i Hercegovine, zakona ili obavezujuće norme međunarodnog prava.
- c) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine može pokrenuti prijedlog za smjenu predsjednika BiH/potpredsjednika BiH.
- d) Ako 2/3 članova Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, koja uključuje minimalno 1/2 poslanika iz naroda kojem pripada predsjednik BiH/potpredsjednik BiH, glasa za smjenu predsjednika BiH/potpredsjednika BiH, on napušta dužnost.

8. Ostavka predsjednika BiH/potpredsjednika BiH

Predsjednik BiH/potpredsjednik BiH može podnijeti ostavku.

9. Zamjena

Izbor novog predsjednika BiH/potpredsjednika BiH kojem je prestao mandat u slučajevima navedenim u st. 6, 7. i 8. održava se u roku od 15 dana u skladu sa zakonom.

10. Krivična odgovornost predsjednika BiH/potpredsjednika BiH

- a) Predsjednik BiH/ potpredsjednik BiH ne smatra se krivično odgovornim pred domaćim sudovima za djela izvršena prema i u skladu sa svojim zvaničnim dužnostima u toku trajanja mandata.
- b) Ustavni sud Bosne i Hercegovine cijeni da li je djelo koje izvrši predsjednik BiH/potpredsjednik BiH prema i u skladu s njegovim zvaničnim dužnostima.

11. Stalni komitet

- a) Svaki član Predsjedništva Bosne i Hercegovine, po službenoj dužnosti, obavlja funkciju civilnog komandanta Oružanih snaga. Oružane snage u Bosni i Hercegovini funkcioniraju u skladu sa suverenitetom i teritorijalnim integritetom Bosne i Hercegovine.
- b) Članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine biraju Stalni komitet za vojna pitanja koji koordinira aktivnosti Oružanih snaga u Bosni i Hercegovini. Članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine ujedno su i članovi Stalnog komiteta.

Amandman V.

Iza člana V, dodaje se novi član Va. koji glasi:

„Član Va.

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine

1. Uloga i sastav Vijeća ministara Bosne i Hercegovine

- a) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je institucija izvršne vlasti države Bosne i Hercegovine.
- b) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine ima obavezu i odgovornost prema građanima i narodima Bosne i Hercegovine putem Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.
- c) Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, odnosno premijer i ministri zajedno čine Vijeće ministara Bosne i Hercegovine. Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, odnosno premijer predsjedava sjednicama Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.

2. Izbor i mandat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine

- a) Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine bira Vijeće ministara BiH na početku svakog novog mandata Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.
- b) Strukturu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine odredit će Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine.
- c) Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine /premijer ne može preuzeti dužnost dok ne bude potvrđeno cjelokupno Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.
- d) Nakon što se uspostavi, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine među svojim članovima bira dva zamjenika premijera.
- e) Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine /premijer i zamjenici predsjednika ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih.

3. Izbor predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine /premijera Bosne i Hercegovine

- a) Predsjednik Bosne i Hercegovine, nakon konsultacija s potpredsjednicima BiH i s političkim strankama zastupljenim u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, predlaže Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine kandidata za predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijera na potvrđivanje.
- b) Ako kandidat za predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijera ne bude potvrđen, predsjednik BiH će ponovo predložiti tog ili drugog kandidata u roku od narednih deset dana.
- c) Ako kandidat kojeg je predložio predsjednik ne bude potvrđen u drugom krugu glasanja, članovi Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imaju ovlaštenja da predlože kandidate za predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijera. Podrška najmanje 1/6 članova Predstavničkog doma bit će potrebna za nominaciju kandidata za predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijera.
- d) U trećem krugu glasanja, glasa se o kandidatu predsjednika BiH, koji u drugom krugu nije dobio podršku, i kandidatima koje je nominirao Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Prvo se glasa o kandidatu predsjednika BiH, a zatim, redom kako su predlagani, o kandidatima koje je nominirao Predstavnički dom.
- e) Kandidat koji prvi dobije potrebnu većinu bit će potvrđen kao predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer.

4. Izbor ministara u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine

- a) Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer će, nakon potvrđivanja, podnijeti Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH listu kandidata za Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.
- b) Najviše dvije trećine svih ministara mogu biti imenovani s teritorije Federacije Bosne i Hercegovine. Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer će, također, imenovati

zamjenike ministara, koji neće biti iz istog konstitutivnog naroda ili iz reda ostalih kao i njihovi ministri, koji će preuzeti dužnost nakon odobrenja Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

- c) Političke stranke koje teže formiranju koalicije ponudit će listu kvalificiranih kandidata predsjedniku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijeru s koje će on izabrati listu.
- d) Ako predloženu listu ne potvrdi Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer predložit će novu listu. Proces se ponavlja dok lista ne dobije potrebnu većinu.
- e) Ako Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ne uspije potvrditi listu kandidata u roku od 30 dana, predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer gubi svoj mandat, a Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine bira novog predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijera, u skladu s ovim ustavom.
- f) Svi ministri stupaju na dužnost nakon što ih potvrdi Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

5. Trajanje mandata Vijeća ministara Bosne i Hercegovine

Mandat Vijeća ministara Bosne i Hercegovine počinje danom potvrđivanja, a završava na dan kada se potvrdi novo Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

6. Nadležnost Vijeća ministara Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine:

- a) brani Ustav Bosne i Hercegovine i štiti ustavna prava i dobrobit svih građana i naroda;
- b) izvršava nadležnosti Bosne i Hercegovine;
- c) osigurava suverenitet i teritorijalni integritet, političku nezavisnost i međunarodni subjektivitet, te unutrašnju i vanjsku sigurnost države Bosne i Hercegovine u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom;
- d) vodi vanjsku politiku Bosne i Hercegovine;
- e) izvršava i provodi akte Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;
- f) predlaže zakone Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine;
- g) predlaže budžet Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine;
- h) donosi uredbe i propise potrebne za provođenje zakona;
- i) usmjerava rad institucija Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
- j) osigurava efikasno i djelotvorno funkcioniranje države, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom;
- k) osigurava da država Bosna i Hercegovina ispunjava svoje domaće i međunarodne obaveze u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom;

l) obavlja sve druge dužnosti povjerene Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom.

7. Ovlaštenja i dužnosti predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijera i ministara

- a) Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer je ministar bez portfelja i odgovoran je za upravljanje i djelotvorno funkcioniranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- b) Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer, zajedno s ministrima, odgovoran je za rad Vijeća ministara Bosne i Hercegovine.
- c) Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer:
 - 1) utvrđuje prioritete, sadržaj i opći pravac rada Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
 - 2) predsjedava sjednicama Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
 - 3) osigurava jedinstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
 - 4) organizira i usmjerava rad Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
 - 5) podnosi izvještaje Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine;
- d) Predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer može staviti van snage akte i propise koje donesu ministri prema stavu 8. tačka b. alineja 4) Ustava Bosne i Hercegovine ako oni ne osiguraju efikasno provođenje zakona.

8. Ovlaštenja i dužnosti ministara u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine

- a) Ministri djeluju kolektivno kao Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, a dužnosti obavljaju pojedinačno kao čelnici svojih ministarstava.
- b) Svaki ministar vodi poslove svog ministarstva samostalno s punom odgovornošću i obavezan je da:
 - 1) izvršava politiku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, provodi zakone, propise i akte Vijeća ministara Bosne i Hercegovine u okviru svog ministarstva i zadatke koje dobije od predsjednika Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijera;
 - 2) predlaže i daje preporuke u vezi sa zakonima u okviru svog ministarstva;
 - 3) usmjerava, koordinira i nadgleda aktivnosti svog ministarstva;
 - 4) donosi propise kako bi se olakšalo provođenje i primjena zakona koji se odnose na njegovo ministarstvo kao i onih koji utiču na pitanja koja mu povjeri predsjednik Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijer u skladu s Ustavom i zakonima Bosne i Hercegovine;
 - 5) formulira, objašnjava i analizira prijedloge budžeta koji se odnose na njegovo ministarstvo;
 - 6) odgovara na upite Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine koji se odnose na pitanja njegovog ministarstva;

7) pomaže predsjedniku Vijeća ministara Bosne i Hercegovine/premijeru u izvršavanju i provođenju politike Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i zakona.

9. Dodatne odredbe

- a) Sastav, način donošenja odluka, ostavke, opoziv, izglasavanje nepovjerenja i druga pitanja značajna za rad Vijeća ministara Bosne i Hercegovine uređuju se zakonom.
- b) Ministarstva i njihove nadležnosti utvrđuju se zakonom.

Ovi amandmani na Ustav Bosne i Hercegovine stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

O B R A Z L O Ž E N J E

1. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE AMANDMANA NA USTAV BOSNE I HERCEGOVINE

Ustavni osnov za usvajanje amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine sadržan je u članu X. 1. Ustava Bosne i Hercegovine, koji glasi: „Ovaj ustav može biti mijenjan i dopunjavan odlukom Parlamentarne skupštine, koja uključuje dvotrećinsku većinu prisutnih i koji su glasali u Predstavničkom domu.“

2. RAZLOZI ZA USVAJANJE AMANDMANA

Razlozi za usvajanje amandmana na Ustav Bosne i Hercegovine su zahtjevi institucija Evropske unije za unapređenje ustavnog okvira Bosne i Hercegovine, jačanje kapaciteta i funkcionalnosti najvažnijih institucija Bosne i Hercegovine, kao što su Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH i Parlamentarna skupština BiH, kao i provođenje presuda Suda za ljudska prava u Strasbourg.

3. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH RJEŠENJA

Amandmanom II. je, pored izvornih, utvrđena i kategorija podijeljenih nadležnosti, te nadležnosti vezanih za ispunjavanje uslova za evropske integracije. Također, definiran je status prenesenih nadležnosti. U izvorne nadležnosti, uz dosadašnje, uneseni su: odbrana, sigurnost, Sud, Tužilaštvo BiH, te predviđena mogućnost da se u izvorne nadležnosti mogu unijeti i ostala pitanja, u skladu sa zakonom. Podijeljene nadležnosti sa institucijama Bosne i Hercegovine su: poreski sistem, izborni proces, pravosuđe, poljoprivreda, nauka i tehnologija, ekologija i lokalna samouprava. Također je predviđeno da u podijeljene nadležnosti mogu biti uvrštena i druga pitanja, u skladu sa zakonom. Kad je riječ o prenesenim nadležnostima, jasno je da se one mogu vratiti entitetima, samo uz jednoglasan pristanak države i oba entiteta. Također je naglašeno da su državne institucije nadležne za pregovaranje, izradu, usvajanje, te provođenje i funkcioniranje zakona, potrebnih za ispunjavanje evropskih standarda, kao i političkih, ekonomskih uslova vezanih za evropske integracije. Paralelni odnosi entiteta sa susjednim državama ne samo da moraju biti u skladu sa suverenitetom i teritorijalnim integritetom Bosne i Hercegovine, već i s evropskim standardima.

Amandmanom III. se zakonodavna vlast za BiH povjerava Parlamentarnoj skupštini BiH, u skladu sa Ustavom. Predstavnički dom imat će 87 poslanika, od čega najmanje tri pripadnika nacionalnih manjina i ostalih. Do ovog povećanja došlo je zbog proširenja nadležnosti države BiH, jačanje nadležnosti Predstavničkog doma, kao što sad znate po novim ustavnim amandmanima, povećana je zakonodavna

aktivnost. Predstavnički dom bira i Dom naroda, bira Predsjedništvo BiH itd. Nadležnosti Doma naroda vezane su isključivo za pitanja vitalnog nacionalnog interesa, ako je povrijeđen zakonom. Ako u roku od 15 dana jedan od klubova naroda, natpolovičnom ili dvotrećinskom većinom, ne ukaže na povredu vitalnog nacionalnog interesa, zakon stupa na snagu. Predstavnički dom bira po sedam delegata u Dom naroda iz svakog konstitutivnog naroda u skladu sa Izbornim zakonom BiH. Mandat predsjednika Predstavničkog i Doma naroda traje četiri godine, oni imaju potpredsjednike, koji su iz različitih naroda ili iz reda ostalih.

Amandmanom IV. predlaže se da Predsjedništvo BiH čine predsjednik i dva potpredsjednika. Predsjednik i potpredsjednici Predsjedništva su predsjednik i potpredsjednici BiH i ne mogu biti iz istog naroda ili iz reda ostalih. Izmijenjena je pozicija i nadležnost, kao i odnos Predsjedništva BiH i Vijeća ministara BiH. Umjesto Predsjedništva BiH, šef izvršne vlasti je Vijeće ministara BiH, na koje je prenesen najveći dio nadležnosti za vanjsku politiku, predlaganje budžeta itd. Nadležnosti Predsjedništva BiH, osim u domenu odbrane, reducirane su na ulogu predstavljanja države i protokolarnu aktivnost. Predsjednik ima individualna ovlaštenja, koja obuhvataju 11 od 14 ključnih nadležnosti. Predsjedništvo BiH kao kolektivni organ odluke donosi samo po pitanju odbrane, zatim izbora sudija Ustavnog suda i izbora članova Upravnog odbora Centralne banke BiH. Predviđen je posredan izbor članova Predsjedništva BiH u Parlamentarnoj skupštini BiH iz svakog naroda ili iz reda ostalih. Mandat predsjednika BiH rotacijom ili na drugi način određuje Parlamentarna skupština BiH, prema političkom dogovoru i trajao bi 16 mjeseci.

Amandmanom V. definiše se Vijeće ministara BiH kao centralna institucija izvršne vlasti države Bosne i Hercegovine. Njegova dužnost je da brani Ustav i izvršava nadležnosti Bosne i Hercegovine. Umjesto funkcije predsjedavajućeg predlaže se funkcija predsjednika, odnosno premijera s jakim ovlaštenjima, što će mu dati više prava, ali i više odgovornosti, kako za rad Vijeća ministara BiH, tako i svakog ministarstva posebno.